

การศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายใต้
โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายปราโมทย์ สุวรรณกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-017-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014473

i117427617

A STUDY OF UNDERSTANDING OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS AND
TEACHERS TOWARDS SCHOOL ACADEMIC SUPERVISION UNDER THE SCHOOL
ACADEMIC SUPERVISION PROJECT IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN THE
EASTERN REGION AND THE NORTH-EASTERN REGION

Mr. Pramote Suwannakij

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-017-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการ
ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อนิสิต

นายปราโมทย์ สุวรรณกิจ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....*วิภาณี*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*วิภาณี*.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

.....*นิพนธ์ ไทยพานิช*.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

.....*สงัด อุทรานันท์*.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์)

ปราโมทย์ สุวรรณกิจ : การศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่องานนิเทศงานวิชาการ ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (A STUDY OF UNDERSTANDING OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS TOWARDS SCHOOL ACADEMIC SUPERVISION UNDER THE SCHOOL ACADEMIC SUPERVISION PROJECT IN SECONDARY UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GERNERAL EDUCATION IN THE EASTERN REGION AND THE NORTH-EASTERN REGION) อ.ที่ปรึกษา : ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช, 203 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่องานนิเทศงานวิชาการภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครู จำนวน 140 ฉบับ และได้รับคืนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 ค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจมากกว่าครู เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจมากกว่าเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านแนวการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนขนาดกลางและครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีความเข้าใจสูงสุด จำแนกตามอายุพบว่า ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ ที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีอายุ 25-29 ปี และครูที่มีอายุ 20-24 ปี มีความเข้าใจสูงสุด จำแนกตามอายุราชการพบว่า ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ ที่มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี และครูที่มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี มีความเข้าใจสูงสุด และจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและครู ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมีความเข้าใจสูงสุด

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
Dr. Nipon Thaiphanich

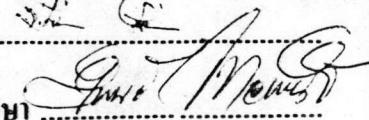
PRAMOTE SUWANNAKIJ : A STUDY OF UNDERSTANDING OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS TOWARDS SCHOOL ACADEMIC SUPERVISION UNDER THE SCHOOL ACADEMIC SUPERVISION PROJECT IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN THE EASTERN REGION AND THE NORTH-EASTERN REGIONS. THESIS ADVISOR : NIBONDH THAI PHANICH, Ph.D. 203 PP.

The purposes of this study was to study the understanding of secondary school administrators and teachers towards school academic supervision under the school academic supervision project in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education in the eastern region and the north-eastern region. One hundred and forty sets of questionnaires were sent to schools administrators and teachers. One hundred and forty sets of questionnaires, accounted for 100.00 percent were completed and returned, and then analyzed in terms of percentage, \bar{X} and S.Dof T-Score.

Findings :

School administrators' understanding was at more level where as teachers' understanding of school administrators towards seven supervisory tasks was more than of the teachers except for how to organize school academic supervision. Regarding to the school sizes, it was found that administrators of small size schools, academic assistant administrators in medium size schools and teacher in small size schools had the understanding at the most level. Regarding to ages, it was found that administrators and academic assistant administrators at the ages between 25 and 29 and teachers at the ages between 20 and 24 had the understanding at the most level. Regarding to the length of service it was found that administrator with 16 to 20 years of length of service, academic assistant administrators and teachers with 6 to 10 years of length of service had the understanding at the most level. Regarding to educational background it was found that administrators, academic assistant administrators and teachers with master degrees had the understanding at the most level.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาพร้อม ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มลินทร์ สำเภาเงิน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

นอกจากนั้น ขอขอบพระคุณหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้

ปราโมทย์ สุวรรณกิจ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
การเสนอผลการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	16
หลักการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	18
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	18
บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน.....	19
ผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	19
ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	หัวหน้าหมวดวิชากับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	21
	ครูกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	22
	แนวทางในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	22
	การวางแผนการนิเทศในโรงเรียน.....	29
	การเขียนและการประเมินผลโครงการนิเทศ.....	34
	กิจกรรมการนิเทศการศึกษา.....	49
	ทักษะของผู้นิเทศ.....	54
	การนิเทศแบบคลินิก.....	61
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล.....	75
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	75
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	75
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4	การวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
	ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	83
	ส่วนที่ 2 ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงาน	
	วิชาการภายในโรงเรียน.....	89
	-จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูที่ไ้คะแนน	
	ในเรื่องความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการ	
	ภายในโรงเรียน.....	91
	-ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงาน	
	วิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของ	
	โรงเรียน อายุ อายุราชการ และวุฒิการศึกษา...	95

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	140
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	140
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	140
	สรุปผลการวิจัย.....	142
	อภิปรายผลผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	145
	ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	152
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	153
	บรรณานุกรม.....	154
	ภาคผนวก.....	161
	ประวัติผู้วิจัย.....	203

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนของแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ไ้รับคืน.....	79
2 จำนวนและรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเขตการศึกษา ขนาดของโรงเรียน เพศ ตำแหน่งหน้าที่อายุ อายุราชการ และ วุฒิการศึกษา.....	83
3 จำนวนและรายละเอียดของผู้บริหารและครูที่ไ้คะแนนในเรื่องความเข้าใจ ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	92
4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน..	96
5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน.....	99
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	104
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามอายุ.....	106
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามอายุราชการ.....	109
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	112
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	118
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุ.....	
12	121
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุราชการ.....	
13	124
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) เกี่ยวกับความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	
14	127
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับ ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน.....	
15	130
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับ ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุ.....	
16	134
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับ ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตาม อายุราชการ.....	
17	137
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับ ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตาม วุฒิการศึกษา.....	

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1. การร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เขตการศึกษา ขนาดของโรงเรียน เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา..... 87
2. จำนวนของผู้บริหารและครูที่ไ้คะแนนในเรื่องความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน..... 94
3. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐาน(T-Score) ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน..... 98
4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐาน(T-Score) ความเข้าใจของผู้บริหาร ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน..... 102